

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราฟังธรรมไง ธรรมะนะ.. ธรรมะ.. เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้นะ ปัญจวัคคีย์อุปฐากอยู่ ๖ ปี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทดสอบกับทุกๆ ลัทธิหมดแล้ว พอกลับมาฉันอาหารนะ ปัญจวัคคีย์ทิ้งไปเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว “จะโปรดใครดีกว่า.. จะโปรดใครก่อน..”

คำว่าจะโปรดใครนะ เขาต้องมีพื้นฐานไง ถ้าเขาไม่มีพื้นฐานนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา “จะสอนใครได้หนอ.. จะสอนใครได้หนอ”

คำว่าสอนใครได้หนอนี้มัน.. ก็เราจะสอน เหมือนเราสอนลูกเรา “แล้วเราจะสอนอย่างไรให้ลูกเราเข้าใจได้หนอ..” มันทอดธุระเลยนะ เพราะแบบว่ามันจะทำอย่างไรดี.. ทำอย่างไรดี

สุดท้ายแล้วนะเวลาจะเอาใครก่อน เห็นไหม จะเอาอาหารคาวสก็ตายไปแล้ว นี่ตายไปแล้ว.. เพราะอาหารคาวสได้สมบัติ ๖ ได้สมบัติ ๘ อุทกคาวสกับอาหารคาวสก็ตายไปแล้ว อย่างนั้นก็ต้องเป็นปัญจวัคคีย์ เพราะปัญจวัคคีย์นี้อุปฐากอยู่ ๖ ปี คำว่าอุปฐากอยู่ ๖ ปี คือได้ปฏิบัติมาเหมือนกัน ทำจิตสงบเหมือนกัน นี้ดูคุณภาวว่าถ้าพูดแล้วเขาจะเข้าใจได้ไหม เขามีโอกาสรู้ได้ไหม

นี่พอเวลาจะไปเทศน์ปัญจวัคคีย์ ปัญจวัคคีย์นี้ดกัน เห็นไหม ด้วยความเห็นของโลก เราจะบอกว่าความเห็นของโลกนี้เป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าความเห็นของธรรมละ.. ถ้าความเห็นของธรรมมันลึกซึ้งกว่าวิทยาศาสตร์

ถ้ามันลึกซึ้งกว่าวิทยาศาสตร์ เห็นไหม นี่เวลาจะไปโปรดปัญจวัคคีย์.. จะไปโปรดเขา จะไปช่วยเหลือเขา จะไปจุนเจือเขา เขานัดกันเลยนะบอกว่า “คนมักมากมาแล้ว.. คนมักมากมาแล้ว เราอย่ารับนะ อย่าต้อนรับ อย่าพูดด้วย อย่าต่างๆ” แต่ด้วย

ความคุ้นเคย ด้วยบุญอำนาจวาสนา เห็นใหม่ นี้ด้วยความเผอเรอไป พอนึกกันว่าไม่ต้องรับ แต่ด้วยความคุ้นชินก็ยังต้อนรับ พอต้อนรับไปก็ยังมีความกระด้างกระเดื่องอยู่

“เธอเคยได้ยินได้ฟังไหม.. อยู่ด้วยกันมา ๖ ปีนี้ ไม่รู้ก็บอกว่าจะไม่รู้.. บัดนี้ว่ารู้แล้ว เธอจงเงี่ยหูลงฟัง”

เวลาเทศน์ธรรมจักรไป.. พอเทศน์ธรรมจักรนี้พระอัญญาโกณฑัญญะ เห็นใหม่ ควรจะสอนใครจะบอกใครนี้เขามีวุฒิภาวะแก่ไหน เขาจะรับรู้ได้แก่ไหน เขาจะมีความสามารถแก่ไหนที่จะเข้าถึงธรรม พอพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังนี้

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นมันต้องดับเป็นธรรมดา”

เราท่องกันปากเปียกปากแฉะนะ แต่เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดีใจมากนะ

“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ.. อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ..”

เพราะว่าอะไร เพราะมันเป็นการจะสื่อกันอย่างไร.. จะสื่ออย่างไร จะสื่อกับใคร แล้วใครจะรับได้ แต่พอรับได้ เห็นใหม่ นี้ตั้งใจจะสื่อ ตั้งใจจะไปโปรดปัญจวัคคีย์ พอปัญจวัคคีย์เปล่งอุทานเลย “นี่รู้ได้ ! รับได้ ! ทำได้ !” สิ่งที่ทำได้นะ พอทำได้ขึ้นมาเนี่ยมีความดีใจมาก.. ดีใจมาก นี้มีพยานนะ เพราะสงฆ์องค์แรกของโลกก็เกิดขึ้นมา

นี่พูดถึงผู้ที่จะรับได้.. ความที่จะรับได้นะ ถ้าเรารับได้เป็นวิทยาศาสตร์ เห็นใหม่ คูสิธรรมโอสธ นี้เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเราต้องรักษาเป็นเรื่องธรรมดา การรักษาเป็นการดูแลร่างกายเราเพราะอะไร เพราะเวลาเป็นนี้ เราเสียสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ.. เราพยายามเสียสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต.. เราจะเสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม..

เราเสียสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะของเราไว้ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าในธรรมบอกว่า “กว่าเราจะได้ชีวิตนี้มา.. กว่าเราจะได้นุญต์สมบัตินี้มา.. เราต้องมีทรัพย์ มีศีล มีบุญสมบัติพอสมควรเราถึงได้เกิดเป็นมนุษย์มา”

จิตหนึ่งนะ ! จิตหนึ่งนี้ จิตนี้เกิดตลอด แต่เกิดในสถานะใด เกิดจากสิ่งต่างๆ นี้จิตนี้ไม่มีเวณวรรค.. นี้การเกิดเป็นมนุษย์ เห็นใหม่ พอเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาเนี่ยมันมีสมอง มัน

มีปัญญา เราเกิดมาในพุทธศาสนา นี่สิ่งที่เราเสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิตนี้ไว้ เพื่อรักษาร่างกายนี้ไว้ เพื่อไม่ให้ร่างกายนี้กดทับ.. ธาตุ ๔ และชั้น ๕ กดทับจิต

เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยนี้มันต้องเป็นกังวลแน่นอน มันต้องมีความวิตกกังวล มันต้องมีความทุกข์ยากเป็นเรื่องธรรมดา แต่ถ้าเราเสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เพื่อรักษาให้ชีวิตนี้เข้มแข็ง ชีวิตนี้มีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติ เพราะเราประพฤติปฏิบัติเพื่อธรรม.. เพื่อธรรม เพื่อหัวใจ

นี่ร่างกายเราก็ต้องรักษาเป็นธรรมดา แต่หัวใจละ หัวใจเอาอะไรไปรักษามัน.. ถ้าหัวใจนะ ถ้ามีศีลมีธรรม เห็นไหม “นี่โลกกับธรรม”

เวลาไปโรงพยาบาลถ้าไปโดยโลกนี้ว่า หมอหายไหม.. หมอหายไหม ทุกคนว่า หมอเมื่อไหร่จะหาย นี่ไปโดยโลก.. แต่ถ้าไปโดยธรรม เห็นไหม หน้าที่.. หน้าที่คือเราเสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เราเสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เราเสียชีวิตเพื่อรักษาธรรม

มันเป็นความจริง ! มันเป็นสัจจะความจริง.. ธรรมะ เห็นไหม

“มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นมันต้องดับเป็นธรรมดา”

คนเกิดมานี้ตายหมด ถึงเวลานี้มันต้องเป็นไปโดยธรรมดาของมัน แต่ถ้าเป็นทางโลก เวลาคนไปโรงพยาบาลว่า หมอเมื่อไหร่จะหาย.. หายไหม นี่วิตกกังวลนะ วิตกกังวลมาก ทุกข์มาก หมอรักษาได้ยาก

แต่ถ้าไปโดยธรรม เห็นไหม เราก็ไปเหมือนกันรักษาร่างกาย รักษาร่างกายเราเพื่อให้เป็นสิ่งที่เปื้อนพาทนะ เป็นเรือ เป็นผู้ที่ ร่างกายของเรานี้เป็นพาหะจะพาใจของเรานี้ไปสู่สัจจะความจริง

ฉะนั้นถ้าจิตใจมันเป็นธรรม ถ้าจิตใจเป็นธรรมเรารักษาตัวเอง.. ถ้าเรารักษาตัวเอง ใจดวงนั้น.. ธรรมโอสถ ถ้ามันมีธรรมในหัวใจ เห็นไหม นี่สิ่งที่รักษาก็รักษากันไป ถ้าโรคทางวิทยาศาสตร์นี้หายก็ได้ เป็นหวัดเป็นไอ ไม่ต้องรักษาก็หายก็ได้ แต่สิ่งที่เป็นโรคบางอย่างต้องรักษา โรคบางอย่างรักษาอย่างไรก็ไม่หาย เห็นไหมโรคเวรโรคกรรม

แต่ถ้าเป็นธรรมดา ธรรมโอสถนี้มันรักษาได้หมด กรรมก็รักษา กรรมก็ให้กรรมนี้.. กรรมดีกรรมชั่วให้กรรมนี้มันต่อเนื่องกันไป ให้มันผ่อนคลายกันไป.. มันผ่อนคลายได้ ทุกอย่างแก้ไขได้หมด ! เพียงแต่จะแก้ไขหรือไม่แก้ไขด้วยจิตดวงนั้นเท่านั้น ถ้าจิตดวงนั้นเหนือธรรมชาติ

ถ้าจิตดวงนั้นยังอยู่ใต้ธรรมชาติ จิตดวงนั้นอยู่ใต้กิเลส มันวิตกกังวลไปหมดแหละ เห็นไหม มันเป็นวิทยาศาสตร์ เราศึกษามาเป็นวิทยาศาสตร์เป็นความจำทั้งนั้นแหละ เราจำทฤษฎีมานี่เราทดสอบหรือยัง เรายังไม่ได้ทดสอบหรือ เราจำมาเห็นไหม นี่เขาบอกว่าโรคนี้ต้องเป็นอย่างนั้น โรคนี้ต้องเป็นอย่างนี้ พอบอกโรคเท่านั้นแหละเขาอ่อนเลย

แต่ถ้าเป็นธรรมขึ้นมาะ โรคก็คือโรค.. แต่ถ้าหัวใจละ ถ้าหัวใจไม่ตื่นตื่นไปกับมัน มันวางสิ่งนั้นไว้.. วางสิ่งนั้นไว้ตามความเป็นจริง เรายังรักษาใจของเรา เห็นไหม ถ้าใจเรารักษาของเราได้ละ สิ่งนั้นมันมาที่หลังใจ

นี่ธรรมะที่เหนือธรรมชาติ เหนือสัจจะ เหนือความจริง เหนือเหตุเหนือผล.. มี ! แต่ความที่จะเห็นเหนือเหตุเหนือผลนั้น จิตใจนั้นจะต้องมีหลักมีเกณฑ์ ถ้าจิตใจไม่มีหลักมีเกณฑ์ นี่มันเห็นเหนือเหตุเหนือผลไปไม่ได้หรอก เพราะจิตนี้มันอยู่ใต้กิเลส มันอยู่ใต้อวิชชา มันอยู่ใต้ความไม่รู้ นี่มันจะเหนือเหตุเหนือผลไปที่ไหน

ถ้ามันยังอยู่ในการครอบงำของความไม่รู้นี้ มันจะเหนือเหตุเหนือผลไปได้ยังไง ไດ แต่ถ้าจิตนี้มันพ้นจากอวิชชา พ้นจากการครอบงำ พ้นจากโลก พ้นจากวิทยาศาสตร์ พ้นจากทุกๆ อย่างหมดเลย.. นี่ถ้ามันพ้นสิ่งนั้นไปแล้ว เห็นไหม สิ่งนี้ต่างหากนี่ธรรมโอสถ

มันแก้ไขได้ มันเปลี่ยนไปได้ เพียงแต่ว่าอยู่ที่ว่าความพอดี ความเป็นไปของโลกกับธรรม ถ้าโลกกับธรรมเป็นอย่างนั้นนะ นี่พูดถึงหลักเกณฑ์.. ถ้าเรามีหลักเกณฑ์อย่างนี้เรามีหัวใจอย่างนี้ เราเข้าใจได้ เราเข้าใจได้ว่าสิ่งนั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ

ถ้าเรื่องธรรม เห็นไหม นี่เรารักษาของเราพอให้ร่างกายนี้มันหมุนเวียนของมันไปได้ มันสืบต่อของมันไปได้ แล้วจิตใจนี้เป็นเรื่องของดวงใจ.. ดวงใจที่ทำงานมีหลักมีเกณฑ์

ใครมีหลักมีเกณฑ์มากน้อยแค่ไหน ใครมีธรรมโอสธในหัวใจมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีธรรมโอสธในหัวใจนะ จุดยืนอันนั้นสำคัญมาก !

“โลกนี้มีเพราะมีเรา” จักรวาลนี้ เห็นไหม นี่แก่นของโลกมี โลกหมุนไปในแก่นของมัน นี่ไง ถ้าจิตนี้มันมีจุดยืนของมัน นี่ภวาสวะ ถ้ามันมีภพ มีสถานที่ มีต่างๆ ถ้ามันทำลายหมดแล้วละ..

โลกนี้มีเพราะมีเรา นี่มันมีเรา เราก็สักแต่ว่า เราก็สักแต่ว่านะ มันเป็นกิริยาเท่านั้น มันเป็นเรื่องสุภาภิเสศนิพพาน คือเศษส่วนเศษทิ้งแล้ว เศษทิ้งแล้วแต่เป็นประโยชน์กับพวกเรานะ.. เป็นประโยชน์กับพวกเราเพราะพวกเรามีผู้ชี้แนะ พวกเรามีที่พึ่งอาศัย เห็นไหม

นี่ธรรมเจดีย์.. ธรรมในหัวใจของครูบาอาจารย์ของเรา ธรรมในหัวใจของท่าน ธรรมเจดีย์ ธรรมแท้ๆ ที่เราจะเคารพบูชาของเรา.. การเคารพบูชาณะ การเคารพบูชาทางโลก ก็กับการเคารพบูชาทางธรรม

ถ้าเป็นทางธรรม เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “นี่เราอยู่ถึงภาคตะวันตก จะอยู่ไกลขนาดไหน แต่ปฏิบัติเหมือนเรา.. ปฏิบัติเหมือนเรา ! เหมือนอยู่ใกล้เรา.. อยู่ซิดคิดแนบเรา จับชายจิวรเราไว้เลย แต่ไม่ทำตามเรา.. ไม่ทำตามเรา เหมือนอยู่ห่างไกล”

นี่ถ้าพูดถึงหัวใจที่เป็นธรรมแล้วนี่ มันอยู่ใกล้หรือไกลขนาดไหน แต่ถ้ามันเป็นธรรม ธรรมก็คือธรรม ความเป็นจริงก็คือความเป็นจริง “เหตุและผลนั่นคือธรรม”

แต่ถ้าเป็นโลก เห็นไหม คูสิครอบครวัเราเวลาใครเจ็บไข้ได้ป่วยนี่เดือดร้อนกันไปหมดเลย เดือดร้อนอันนั้นมันเดือดร้อนแบบโลกๆ แต่ถ้าเวลาครูบาอาจารย์เจ็บไข้ได้ป่วย เห็นไหม เราก็เดือดร้อน ! เราก็เดือดร้อน แต่ความเดือดร้อนของเรานี้ธรรมะเหนือธรรมชาติ

ธรรมที่เหนือโลกแล้วนะ เรื่องอย่างนี้ไม่ให้ตื่นตื่น ให้นิ่งๆ ให้อยู่แล้วพิจารณาไป ท่านพูดประจำนะ “ถ้าถึงที่สุดแล้วนะใครอย่ามาแตะเนื้อต้องตัวนะ ตัวเรานี้ใครอย่า

แต่ ต้องปล่อยให้เราทำเราจัดการของเราเอง ใครอย่ามาแตะเนื้อต้องตัว ยิ่งวาระสุดท้าย ใครอย่ามาแตะ ใครอย่าเข้ามาใกล้.. ใครอย่าเข้ามาใกล้ เราจะบริหารของเราเอง”

แล้วพอบริหารของเราเอง เห็นใหม่ นิธรรมโอสถ ! แล้วมันจะเป็นธรรม เป็นสิ่ง ที่เป็นประโยชน์กับเรามาก

ฉะนั้นความเคารพ.. ความเคารพ ความระลึกถึง ความกตัญญู มันเป็นเรื่องของ นามธรรม มันเป็นเรื่องของความรู้สึก ใครจะวัดของใครได้ว่าใครมีความกตัญญูมากน้อย ขนาดไหน ใครมีหัวใจคิดถึงครูบาอาจารย์ ใครมีหัวใจคิดถึงธรรม มีหัวใจที่เป็นธรรม มากน้อยขนาดไหน ธรรมกับธรรมรู้กัน แต่ถ้าสิ่งที่ไม่รู้ สิ่งที่เป็นโลก เห็นใหม่ แสดง กิริยาออกมามันก็เรื่องโลกๆ ใจ เป็นเรื่องโลกๆ

เรื่องโลกๆ เห็นใหม่ เรื่องโลกมันพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์พิสูจน์ ของเขา ถ้าวิทยาศาสตร์พิสูจน์ของเขานั้นเป็นวิทยาศาสตร์นะ.. เป็นวิทยาศาสตร์ เป็น สูตรสำเร็จ เห็นใหม่ แต่กิเลสตัดหาความทะยานอยาก ตัดหาของคน คนอย่างหยาบ คน อย่างกลาง คนอย่างละเอียด

ความหยาบๆ มันแสดงออกได้หยาบๆ.. อย่างกลางๆ ก็แสดงออกแบบโลกๆ นี้ ชนชั้นกลาง.. แบบที่ละเอียดสุด ละเอียดในหัวใจนี้มันเข้าใจได้.. มันเข้าใจได้ มันรู้ได้ สิ่ง นี้พิสูจน์ได้

“ศีล” เราจะรู้ได้ต่อเมื่อเราอยู่ด้วยกัน.. เราอยู่ด้วยกันนี่นะ สิ่งที่เป็นการแสดงออก นั้นละเรื่องของศีลมันแสดงออกมาหมดแหละ

“ธรรม” ธรรมจะรู้ได้ต่อเมื่อแสดงธรรม.. ต่อเมื่อแสดงธรรมก็แสดงออกมาจาก ความรู้สึกอันนั้น ดูปริยัติเวลาเขาแสดงธรรม เห็นใหม่ เขาต้องค้นคว้า เขาต้องทำวิจัย ของเขาเพื่อเอามาแสดง แต่ถ้าในหัวใจนี้มันค้นคว้ามาตั้งแต่ปฏิบัติแล้ว

“นี่ปริยัติ.. ปฏิบัติ” การปฏิบัติคือการค้นคว้า การปฏิบัติคือการพิสูจน์ใน หัวใจ การปฏิบัติคือการทดลองกับจิตดวงนั้น ถ้าจิตดวงนั้นได้พิสูจน์ ได้ตรวจสอบจน มันเป็นธรรมแล้ว ! แล้วมันจะไปค้นคว้าที่ไหน มันออกมาจากตรงนั้น ! ออกมาจาก ความจริงอันนั้น ! ถ้าความจริงอันนั้นมันออกมา นิธรรมรู้ได้ต่อเมื่อแสดงธรรมออกมา

ถ้าแสดงออกมา นี่แสดงออกมามันมีวาระซ่อนเร้น มันมีต่างๆ มันแสดงออกมาด้วยความ ...

โลกเขามองออกนะ.. ถ้าโลกมองออก นี่เราจะเป็นผู้นำ หลวงตาท่านพูดประจำ “ผู้นำนี้หายาก.. จะหาผู้นำนี้หายาก” นี่ผู้นำนี้จะนำที่ไหน นำในจิตวิญญาณนี่นะมันนำ จากความรู้สึก มันไม่ใช่แบบวัตถุ แบบโลก ไม่ใช่โดยอย่างนั้น การนำโดยหัวใจ.. ถ้าการนำโดยหัวใจ การนำโดยความรู้จริงนะ

นี่ธรรมะเหนือธรรมชาติ ! เหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่หวั่นไหวไปกับโลกธาตุนี้ แม้แต่กามภพ รูปภพ อรูปภพ ๓ โลกธาตุ.. จิตใจนี้พ้นจาก ๓ โลกธาตุ จิตใจนี้มันรู้ของมัน มันเข้าใจของมันนะ

ถ้าเข้าใจของมัน เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ของเราจิตใจท่านเป็นอย่างนั้น ฉะนั้น จะต้องเตือนให้ท่านบริหารจัดการของท่าน อย่าเอาความรู้ต่ำๆ ! อย่าเอาความรู้โลกๆ ! เข้าไปก่อกว้างให้สิ่งนั้นมันไม่สะดวก ถ้าเอาความรู้ต่ำๆ เอาความรู้ทางโลก เราจะบริหาร ของเรากันเอง

ธรรมอันนั้นใครคาดไม่ถึง ใครคาดไม่ได้ เราดูแลได้แต่ทางโลก เราดูแลได้แต่ ความสงบเรียบร้อย เราดูแลได้แต่ทางร่างกาย นี่เราควรดูแล.. แต่หัวใจอันนั้นเหนือโลก ต้องปล่อยให้มันแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ตามแต่จิตดวงนั้น

การแสดงธรรมเป็นอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ในพุทธศาสนา ธรรมของครูบาอาจารย์ ท่านได้แสดงไว้แล้ว ท่านทำให้เราไว้แล้ว ให้ท่านแสดงของท่าน เพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์กับโลก เอวัง